

thi, medens det er vist, at der er Mange, hvis Tølelser let saares ved, at et Arbejde bliver foretaget paa Søn- og Helligdagene, er det ogsaa vist, at Mange betragte Sagen ganske anderledes, og ikke ville lade deres Stemning forstyrres derved, og heri ligger en Opfordring til ikke i nogen af Retningerne at gaae for vidt. Jeg troer, at der her er et Moment, som det ærede Thing maa have sin Opmærksomhed henvendt paa, og det er, at Bestræbelserne for at værne om hiin Stemning rammer den arbejdende Klasse, at det netop er denne Klasse, der lider under, at man vil bidrage til, at denne Stemning fremkaldes; de Høierestaande, de, hvis Forhold ere saadanne, at de ikke komme til at skulle søge deres Erhverv ved Beskæftigelser paa Søn- og Helligdagene, de kunne overmaade vel gaae ind paa det, at denne Stemning ikke skal forstyrres; men, betragtet blot fra Lovgivnings-Standpunktet, forekommer det mig, at man saa yderligt, som det lader sig gjøre, skal komme dem til Hjælp, der maae søge at fortjene Noget ogsaa paa disse Dage, og som ikke ved deres Arbejde, naar det indrettes i Overensstemmelse med de Forbud, som den eventuelle Lov skulde indeholde, ville komme til at indvirke forstyrrende paa Stemningen, forsaavidt den henhører under Lovgivningens Gjensstande. Det er altsaa, fordi jeg mener, at der er en anden Betragtning end den, der er i umiddelbar Forbindelse med Anskuelsen i Henseende til de kirkelige Forhold, som ikke maa tabes af Sigte, at jeg er bleven ledet til at votere med Advalgets Fleertal. Jeg skal henlede Opmærksomheden paa et andet Udgangspunkt. Under de Udtalelser, der fandt Sted her i Thinget ved Sagens første Behandling, bemærkede jeg, hvad der er aldeles rigtigt, at der ved den Domstol, hvori jeg har Sæde,

kun har været behandlet ganske enkelte Sager om Helligbrøde, der tildeels vare faldne ud til Frisindelse, men jeg fandt mig ved Utringer, der havde fundet Sted, og som syntes at vidne om, at der maatte være Mange, som vare blevne dragne til Ansvar for Overtrædelse af Helligdagsanordningen, foranlediget til at søge Oplysning derom, og jeg kan ikke nægte, at det Resultat, mine Undersøgelser have ført til, har frapperet mig. Der er, uden at Sag ved Retten er bleven anlagt, i 1850 blevet mulceteret for Helligbrøde her i Kjøbenhavn 410 — i 1851: 678, og i 1852, 457, og for en Søndags Vedkommende i Aar er der, saavidt jeg veed, blevet mulceteret 27. Dette vil jeg nu lægge til Grundlag for en anden Betragtning af Sagen. Jeg antager nemlig, at der ikke er noget Skadeligere end at have en Lovgivning, der giver Anledning til disse mere end daglige Overtrædelser, der medfører en Masse Overtrædelser paa Søn- og Helligdagene; er det i Almindelighed vigtigt, at man ikke giver Love, der paa ingen Maade kunne overholdes, saa troer jeg, at dette især er af stor Betydning med Hensyn til Love som disse, hvor det maa erkendes, at de, der drages til Ansvar for Overtrædelse, ere den Klasse af Folket, hvor en mindre stor Afgøelse for Loven let skaffer sig Indgang, og hvor de hyppigere Overtrædelser og den som Følge deraf hyppigere Dragen til Ansvar ikke kan Andet end have Indflydelse paa Afgøelse for Lovgivningen i det Hele. Jeg troer, at den nævnte Følge deraf vil være — hvad der dog maa ansees for at være i høj Grad skadeligt —, at man vil anstille en kold Beregning og sige: staaer Du Dig bedst ved at holde Loven eller staaer Du Dig bedst ved at overtræde den?